

Wanneer heeft een mens genoeg?

Korte meditatie over Genesis 33: 9-11

Ezau zeide: Ik heb veel...

Jacob zeide: dewijl ik alles heb...

Wat was het lang geleden, dat deze twee broers elkander gezien hadden! Hun laatste ontmoeting was een heel onplezierige. Door het gesjacher rond het eerstgeboorte-recht én de daarbij behorende eerstgeboorte-zegen, was er een grote verwijdering tussen Ezau en Jacob gekomen. Ezau wilde zijn broer vermoorden. Daarom vluchtte Jacob naar Paddan-Aram. Maar nu is Jacob weer in Kanaän. Hij is een vermogend man geworden. Grote vrees vervult zijn hart, wanneer hij hoort, dat Ezau hem tegemoet komt met een gewapend leger. Een hele rij geschenken gaan voor Jacob uit, Ezau tegemoet. Jacob doet alles om het hart van zijn broer te vermurwen. De ontmoeting is buitengewoon hartelijk. Zij omarmen elkander, kussen elkander en wenen. Bij de aanbieding van deze geschenken weigert Ezau. Hij zegt: Ik heb veel! Maar Jacob houdt aan en zegt: Ik heb alles.

Hier staan twee mensen, die beiden tevreden zijn. Dat gebeurt niet elke dag! In alle kringen wordt geklaagd over de ontevredenheid, ondanks (of dank zij ?) de hoogconjunctuur. Hier hebben wij dan twee tevreden mensen. Dat is een verademing. Immers ook de meeste rijken zijn ontevreden. Rijkdom maakt in de regel gierig en schraperig. Deze tevredenheid valt temeer op, wanneer wij bedenken, dat de één: Ezau God niet vreesde en de ander: Jacob wel. Dat wil zeggen, dat ook mensen, die God niet vrezen, tevreden kunnen zijn. Dat zijn de uitzonderingen, maar de uitzonderingen, waarvan te leren valt. Soms steekt daarachter gebrek aan geestkracht of de roekeloosheid van het genot van het ogenblik.

Ezau zegt: Ik heb veel. Dat kunnen wij allen zeggen. De meesten onzer zijn gezond. Is dat niet veel? Wij allen hebben ons dagelijks brood. Hebben wij één kruimel verdiend? De meesten onzer hebben hun verstand. Wat onderscheidt ons van de stakkerds die hun leven slijten in inrichtingen? De meesten onzer hebben het gebruik van hun oog, oor en spraak. Is dat niet veel? Waarom zijn wij niet blind, stom en lam? Wij hebben allen nog familieleden en vrienden. Wij leven nog in vredestijd. Wij kunnen nog ademen zonder vergiftigd te worden. Wie denkt eraan, dat elke ademhaling een geschenk is? Dat alles is veel. Maar er is nog meer. Want de meesten van ons zijn bekend met het Woord Gods. Zij stammen uit geslachten, waarin de vreze Gods geen onbekende zaak is. Wat een voorrecht, wanneer onze ouders ons biddende verwachten! Ezau is ook op het gebed verkregen. God gaf niet alleen Zijn Woord, maar ook de prediking, waarin het Woord wordt uitgelegd en toegepast. Is dat niet veel? In dit Woord staan allerlei beloften, bijvoorbeeld: "Klopt en u zal worden opengedaan, zoekt en gij zult vinden". Heeft de Heere ooit tot u gezegd: U vraagt teveel? De Heere komt met het aanbod van genade tot ons allen, Hij zegt: "Doe uw mond wijd open en Ik zal hem vervullen". Is dat niet veel?

Wie heeft er nu nog meer te klagen? Als u te klagen hebt, dan is het over uw ongehoorzaamheid, over uw zonden. Maar die zijn er dan ook. Wat hebt u met dit vele gedaan? U bent omringd met zegeningen en u moet wellicht zeggen: Ik ben zo straatarm, want ik ken de Heere niet. Daarin hebt u gelijk. U kunt in het vele, dat God u gaf, straatarm zijn.

Hoor wat Jacob zegt: Ik heb alles. Dat is nog al wat, wanneer een mens zegt: Ik heb alles! Is dat niet snoeven? Neen! Want Jacob heeft God leren kennen. Dat heeft hij geleerd, toen hij als een schuldige balling uit Kanaän trok. Toen is God tot hem gekomen. God sprak Ik ben uw God! Is dat niet een wonder, dat God dit woord tot Jacob sprak, toen hij schuldig was en vereenzaamd?

Zo doet de Heere nog. Hoeveel indrukken wij ook uit onze jeugd en omgeving meedragen wanneer God tot ons komt door Zijn Woord en Geest, dan vindt Hij ons als mensen, die op de vlucht zijn voor Hem en voor onszelf. Het ongeloof is altijd uit de mens te verklaren, maar het geloof staat en valt met het komen van God tot ons. Dit komen van God is een doorgaande zaak. Want de Heere heeft Jacob niet losgelaten. O neen! Telkens heeft Hij hem gered en geleid. In Jacob is niets te prijzen dan de genade van God. Ik heb alles. Ja, dat is waar. Want in deze laatste nacht is God opnieuw tot hem gekomen. In een vreemde gestalte. Immers een Man worstelde met hem. Toen is Jacob gebroken in zijn eigen kracht, maar gezegend door God Zelf. Nu is hij vol van God en van Zijn liefde. Hij is zichzelf kwijt aan de Heere. Middenin de overvloed was Jacob zo bedelarm, dat hij Ezau niet kon ontmoeten, voordat hij God had ontmoet.

Ik heb alles! Wie is rijker — ook vandaag — dan die van boven geboren is? Wie is er rijker dan die deelt in de liefde van de Vader, in de genade van de Zoon en in de troost van de Heilige Geest? Wie is er rijker dan die een almachtige Bewaarder heeft in de hemel en voor wie de eeuwige God een woning is? Al bent u dan de armste op aarde, u bent toch schatrijk. Maar wanneer u deze God niet kent, bent u de armste van de armen, al bent u op aarde schatrijk.

Wat bent u nu: arm of rijk? Wat bent u nu: een Ezau, die zegt: Ik heb veel? Of een Jacob, die zegt: Ik heb alles?

Katwijk, Oktober 1965

G. Boer